

Антонюк Л.Л., д.е.н.,
професор кафедри міжнародної економіки
Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана;
Калита Т.П., член правління
Української асоціації якості, директор КПЯ «Системи»

ЄВРОПЕЙСЬКА МОДЕЛЬ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ УПРАВЛІННЯ УНІВЕРСИТЕТАМИ

Поглиблення процесів глобалізації та перехід розвинутих країн до постіндустріальної моделі розвитку детермінує нові шляхи нарощення їх глобальної конкурентоспроможності. В цих умовах зростає роль університетів як центрів знань у забезпеченні конкурентного лідерства національних економік у XXI столітті. Університети світового класу володіють найбільшим потенціалом підготовки конкурентних фахівців, оскільки здатні поєднувати високу якість і масовість вищої освіти, забезпечувати своїх випускників унікальними ключовими компетенціями у тих чи інших сферах діяльності. Вони дотримуються високих освітніх стандартів науково-освітньої діяльності за такими напрямками: політика закладу і процедури забезпечення якості; затвердження, моніторинг і періодичний перегляд навчальних програм і дипломів; оцінювання студентів; забезпечення якості викладацького складу; навчальні ресурси та підтримка студентів; інформаційні системи та публічність інформації.

Дуже важливою для дослідницьких університетів є забезпечення належної якості наданих освітніх послуг і проведених досліджень. Задля досягнення такої мети навчальні заклади розробляють і втілюють стратегію постійного підвищення якості, що передбачає участь студентів і інших зацікавлених сторін, а також її моніторингу та перегляду. Стандарт у частині політики закладу і процедур забезпечення якості полягає в тому, що стратегія, політика і процедури її забезпечення повинні мати офіційний статус і бути доступними для широкого загалу та передбачати участь студентів й інших зацікавлених сторін. Для забезпечення високих освітніх стандартів використовується Модель досконалості EFQM, що є одним з найефективніших інструментів для діагностики та оцінювання діяльності будь-яких організацій та визначення пріоритетних напрямків їх удосконалення. Її розробником є EFQM – некомерційна організація, створена в 1988 році лідерами провідних європейських компаній (Bosh., Electrolux, Fiat, Nestle, Philips, Volkswagen) за підтримки Комісії ЄС. Ця Модель детально описує сучасне розуміння досконалої організації і дозволяє порівнювати реальні організації з цим стандартом, а її успішне застосування допомагає університетам орієнтуватися не тільки на досягнення певних стандартів, норм або вимог, але на постійне прагнення до найвищого досконалості.

Організаційна досконалість університету – це здатність досягати і неперервно підтримувати високий рівень результатів, що відповідає

очікуванню зацікавлених сторін або їх суттєво перевищує. Для кількісного оцінювання рівня організацій в Моделі досконалості EFQM застосовується 1000-бальна шкала. Якщо умовна ідеальна організація за цією шкалою оцінюється в 1000 балів, то найкращі європейські організації в 700-800 балів. Таким чином, навіть для найкращих організацій Основою Моделі є вісім фундаментальних концепцій, які EFQM позиціонує як основні критерії досконалості організації. Ці концепції визначають загальну стратегічну поведінку досконалої організації, її систему цінностей таких як: лідерство через бачення, натхнення і чесність; адаптивне управління; додавання цінності для споживачів; досягнення успіху через таланти людей; використання творчості та інновацій; побудова сталого майбутнього; розвиток організаційних можливостей; системне досягнення видатних результатів. Вся ця система побудована таким чином, щоб дозволити організації системно відстежувати прогрес на шляху вдосконалення і отримувати підтримку на кожному етапі. Треба відзначити, що проводити оцінювання організацій в системі Рівнів досконалості можуть організації – національні партнери EFQM (в Україні – Українська асоціація якості). Крім загальноєвропейських проектів, які ведуться EFQM, Модель досконалості EFQM використовується як основа для присудження національних нагород з якості в десятках країн Азії, Африки, Латинської Америки. Так, Українською асоціацією якості вже 20 років проводиться Український національний конкурс з якості.

Позняк О.О., студентка V курсу магістратури факультету психології
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ВАЖЛИВІСТЬ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ КЛАСИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

В наш час популярності серед студентів набуває тенденція навчання за кордоном, мйбутнього працевлаштування з наступною еміграцією та асиміляцією в іншій країні. Це важкий удар для економічного та соціально-демографічного становища країни, тому що вона втрачає висококваліфікованих робітників та активну працездатну частину населення. Актуальність поставленої проблеми полягає в організації у ВНЗ навчально-виховних, просвітницьких заходів, щодо національно-патріотичного виховання студентів.

Особливостями національно-патріотичного виховання займалися такі вчені як Х. Алчевська, Г. Ващенко, Б. Грінченко Ю.Бондаренко, О.Вишневський, В.Довбищенко, Р.Захарченко, П. Блонський, та ін.

В нашій державі, що сповідує європейські цінності, патріотичне виховання має бути спрямоване на формування у молоді національної свідомості, любові до України, турботи про благо свого народу, вміння цивілізованим шляхом відстоювати права й свободи, сприяти громадянському миру та злагоді в суспільстві. Патріотичне виховання має спонукати до